

інвестиційного клімату і грошово-кредитної політики, спрямованої на таргетування інфляції та поступове зменшення облікової ставки, а також від реалізації факторів зниження ризиків довгострокового кредитування, зокрема створення правових засад функціонування гарантійних агентств.

Список використаних джерел

1. Паризька угода. *Відомості Верховної Ради України*. 2016. № 35, С. 5, стаття 595.

2. Leaders Summit on Climate Summary of Proceedings. The White House. URL: <https://www.whitehouse.gov/briefing-room/statements-releases/2021/04/23/leaders-summit-on-climate-summary-of-proceedings/>

3. Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. The European Green Deal. COM 2019 640 final. European commission. URL: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1588580774040&uri=CELEX:52019DC0640>

4. Worldwide Tax Summaries – Corporate Taxes 2017/18. PwC. URL: <https://www.pwc.com/gx/en/tax/corporate-tax/worldwide-tax-summaries/pwc-worldwide-tax-summaries-corporate-taxes-2017-18-europe.pdf>

5. Definition of environmental tax published. HM Treasury Press release. URL: <https://www.gov.uk/government/news/definition-of-environmental-tax-published>

6. Про затвердження Національного плану дій з охорони навколишнього природного середовища на період до 2025 року: розпорядження Каб. міністрів України від 21.04.2021 р. № 443-р. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/prozatverdzhennya-nacionalnogo-planu-dij-z-ohoroni-navkolishnogo-prirodnogo-seredovishcha-na-period-do-2025-roku-i210421-443>

7. Rohov H., Prykhodko S., Kolodiziev O., Sybirtsev V., Krupka I. Factors of national environmental performance in sustainability management aspect. *Problems and Perspectives in Management*. 2021. Vol. 19(3). P. 70-84. doi:10.21511/ppm.19(3).2021.07

Андрій Кізіма

канд.екон.наук, доцент

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна

ПОДАТКОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ В УКРАЇНІ: ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Для швидкого виходу з кризи та подальшого економічного зростання необхідні масштабні зміни в усіх сферах життєдіяльності суспільства. Вони складні і потребують залучення великих фінансових ресурсів. Пріоритетним є застосування основних елементів податкового регулювання як основного

антикризового інструменту і невід'ємного елементу реалізації податкової політики в країні.

Внаслідок того, що податкове регулювання пов'язане з реалізацією податками, в першу чергу, їх економічної функції через засоби непрямого впливу на суб'єктів господарювання, то його основними цілями є забезпечення економічної стабільності та дотримання певних темпів відтворювального процесу в тих чи інших умовах, які складаються під впливом зовнішніх, та внутрішніх чинників.

Тобто, податкове регулювання базується на свідомому, активному і цілеспрямованому використанні регулюючої функції податків заради отримання визначених соціально-економічних результатів в інтересах як держави, так і суб'єкта господарювання, причому це відбувається незалежно від волі суб'єктів управління. Отже, регулююча функція податків виступає основою податкового регулювання.

В загальному вигляді під податковим регулюванням розуміється цілеспрямований вплив держави на учасників економічних відносин шляхом використання засобів та інструментів податкової політики [2, с.113].

Різноманітність та масштаби застосування різними країнами інструментів податкового регулювання визначаються специфікою національних умов, рівнем соціально-економічного розвитку у країні, пріоритетами економічної політики, податковою культурою та дисципліною, які сформовані у суспільстві і т.д.

До інструментів податкового регулювання належить як система податкових пільг, наприклад звільнення від податків, використання пільгових ставок, податкові знижки та вилучення, податковий кредит, так і система санкцій зокрема застосування податкових штрафів і пені, арешт активів (майна), примусове стягнення податкової заборгованості. Крім того, існують специфічні інструменти податкового регулювання, такі як податкова амністія, альтернативні системи оподаткування, списання та розстрочення податкового боргу. Крім того, існує поділ інструментів податкового регулювання на системні (наприклад, рівень оподаткування), комплексні (спеціальні галузеві режими оподаткування) та локальні (податкові пільги).

В Україні є багато напрямків податкового регулювання, і особливо в умовах економічної кризи: пропозиції щодо зниження податкових ставок по податку на доходи фізичних осіб або взагалі зміна принципів оподаткування доходів фізичних осіб (перехід на прогресивну шкалу, зміна пропорцій розподілу між державним і місцевим бюджетом); пропозиції щодо податку на додану вартість (щодо ставки податку на додану вартість з операцій з постачання окремих видів сільськогосподарської продукції); заміну податку на прибуток підприємств податком на виведений капітал (передбачається оподаткування не прибутку, а дивідендів і прирівняних до них доходів); щодо функціонування спрощеної системи оподаткування (збільшення обсягів доходів для груп платників податків; впровадження реєстраторів розрахункових операцій, правда не для всіх видів діяльності, зміни щодо ведення обліку та звітності); окремих галузей економіки, наприклад ІТ сфера (проект Дія. City);

податкова амністія (передбачає легалізацію неоподаткованих доходів); оподаткування нових видів діяльності (гральний бізнес, запровадження акцизного податку на продаж електроенергії з відновлюваних джерел); скасування пільг (скасування пільги із сплати земельного податку для гірничодобувних підприємств); підвищення ставок податків (пропозиція щодо підвищення вдвічі ставки єдиного податку для галузевих платників четвертої групи, крім виробників, які працюють на землях закритого ґрунту (теплиці) та водного фонду) [1].

Досвід податкового регулювання як в Україні, так і за кордоном, свідчить про те, що зазвичай всі дії у цій сфері торкаються основних бюджетоутворюючих податків, або визначальних галузей в економіці. Підвищення ефективності механізму податкового регулювання передбачає оптимізацію його методів і знаходження раціонального співвідношення прямих і непрямих податків, податків на фізичні та юридичні особи, обґрунтування та впорядкування застосування податкових пільг і т.д.

Вдосконалення податкового регулювання у напрямку підвищення ефективності та більш широкого використання фіскальних та стимулюючих інструментів, буде сприяти виходу з економічної кризи і паралельно формуванню нових податкових відносин в Україні.

Список використаних джерел

1. Ахметов за все заплатить. Як Зеленський змусить олігархів платити більше податків: деталі таємного документу. URL: <https://www.epravda.com.ua/publications/2021/04/22/673237/>

2. Іванов Ю.Б., Крисоватий А.І. Кізіма А.Я., Карпова В.В. Податковий менеджмент. К.:Знання, 2008.525с.

3. Податковий Кодекс України: закон України від 02 грудня 2010р. № 2755-VI (зі змінами та доповненнями). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. Назва з екрана. Перевірено: 08.04.2019.

Святослав Герчаківський

канд. екон. наук, доцент

Західноукраїнський національний університет, м. Тернопіль, Україна

МИТНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ В УМОВАХ НОВІТНІХ ЗАГРОЗ

В умовах сьогодення безпекова компонентна митної системи України актуалізується, зокрема, через підвищення ефективності контролю за експортно-імпортними операціями, інтенсифікацію боротьби з митними деліктами, що зумовлені військовим конфліктом у східних областях України та анексією Криму, викликами планетарного масштабу, що пов'язані з